

Produkttilsyn i 2015

Miljødirektoratets tilsyn med importører av produkter i 2015 viste at importørene kjenner for lite til hva produktene inneholder og er laget av. I tillegg er det mange importører som ikke kjenner til gjeldende regelverk.

123 kontroller

Miljødirektoratet gjennomførte 45 tilsyn av importører av produkter i 2015 og 78 kontroller i form av skriftlig pålegg etter tips, henvendelser, og tollsaker. I tillegg gjennomførte vi stikkprøver av 850 produkter, hvorav 119 ble sendt til analyse. 80 av produktene som ble sendt til analyse var leketøy og småbarnsprodukter. 350 leketøy ble analysert med vårt XRF-instrument. (røntgenmåleapparat for grunnstoffer)

Vi gjennomførte egne aksjoner for å kontrollere innhold av tungmetaller i emballasje og smykker. 158 ulike emballasjer og 70 smykker ble analysert med vårt XRF-analyseinstrument.

Også i 2015 samarbeidet Miljødirektoratet og Toll- og avgiftsetaten med å kontrollere vareforsendelser som kommer inn til Norge. Det er først og fremst leketøy og småelektronikk som ikke overholder merkekravene, som blir stanset i disse kontrollene.

Tilsyn med leketøy og barneprodukter

Produkter til barn og unge var et prioritert område for Miljødirektoratet i 2015. Leketøy er en varegruppe med streng regulering. Vi fraråder derfor sterkt å importere leketøy dersom importøren ikke har kunnskap om denne produkttypen med tilhørende regelverk.

Manglende kunnskap om produktene og regelverket øker sannsynligheten for at ulovlige produkter selges i markedet. Dette gjelder også ved kjøp på internett fra aktører utenfor Norge.

Vi kontrollerte i 2015 også andre produkter til barn, som klær, sportsprodukter og skolesaker. Det er ikke like streng regulering for disse produkttypene. Likevel forventer vi at norske importører og produsenter har nok kunnskaper om produktene til å arbeide med å fase ut betenkelige stoffer fra disse produktene.

Av de 80 produktene vi sendte til analyse fant vi 23 ulovlige leker eller barneprodukter i 2015: [2 badeleker](#), [4 pennaler](#), [5 klistremerker](#), [3 Charms loombands](#), 5 malte treleker og 4 ulovlige sko. Importørene av produktene ble kontaktet og salget av produktene ble stoppet.

Bokhandlere og sportsbutikker har mangelfull kontroll med leketøy og andre produkter til barn som de omsetter. Vi følge opp med nye kontroller av leketøy og produkter til barn i 2016.

Kontroll av smykker og emballasje

Miljødirektoratet kontrollerte innholdet av tungmetaller i smykker 2014 og 2015. Vi avdekket til dels store mengder av kadmium i bijouterie i 2014. I 2015 ble to smykker med høyt innhold av henholdsvis kadmium og nikkel fjernet fra det norske markedet.

Vi kontrollerte også innhold av tungmetaller i emballasje, men avdekket ikke emballasje med ulovlig innhold av tungmetaller. 158 enheter av emballasje i papp eller plast ble kontrollert.

Multiimportører

I 2015 kontrollerte vi også profilbransjen og multiimportører. Dette er bransjer med et bredt og variert varesortiment og dermed et stort antall krav og regler å forholde seg til. Disse bransjene har gjennomgående mindre kunnskap om regelverket og større sannsynlighet for å importere og omsette ulovlige produkter enn mer spesialiserte bransjer. Spesielt der virksomhetens hovedkontor er i et annet land enn Norge finner vi at virksomhetene mangler overordnede styringssystemer og god internkontroll som sikrer at produktsikkerhet blir ivaretatt. I slike virksomheter finner vi ofte mangelfull kunnskap om forbudte og regulerte stoffer i produkter. Miljødirektoratet har gjennomført seks felles tilsyn med DSB av denne bransjen i 2013-2015, og dette samarbeidet fortsetter med flere tilsyn i 2016.

Merkekrav

I 2015 førte Miljødirektoratet tilsyn med innhold av kjemiske stoffer og merkekrav til elektriske og elektroniske produkter (EE-produkter) som er innført gjennom RoHS-direktivet **RoHS** står for Restrictions of Hazardous Substances) som begrenser -bruk av visse farlige stoffer i elektriske og elektroniske produkter.

Vi finner mange produkter av typen småelektronikk som ikke er korrekt merket. 35 EE-produkter ble fjernet fra det norske markedet i fjor etter tilsyn og stikkprøvekontroller av Miljødirektoratet og tollvesenet.

Faktaboks

For å kunne bruke CE-merket skal produsenten eller dennes representant sørge for at det foretas en samsvarsvurdering og dokumentasjon for dette skal kunne legges fram for myndighetene. Der importøren ikke kan fremvise EF samsvarsdokumentasjon som er grunnlagsdokumentasjonen for CE-merking mistenker vi at produktet er feilaktig påsatt CE-merket.

Mangelfull kunnskap om produktene

Miljødirektoratet er bekymret over at så mange importører i liten grad har kunnskap om kjemikalierne som er benyttet i produksjonen av produktene. Kunnskapsplikten er nedfelt i produktkontrollloven. Den gjelder alle typer produkter som importeres og omsettes.

Manglende kunnskap om produktene og regelverket øker sannsynligheten for å plassere ulovlige produkter på markedet. I 90% av tilsynene ble det avdekket brudd på regelverket. Det ble avdekket alvorlige brudd på regelverket i 12% av kontrollene.

Videre arbeid

I 2016 skal Miljødirektoratet delta i et stort, felles EU-prosjekt der kontroller av smykker inngår. Motebransjen vil spesielt bli kontrollert etter at vi tidligere har hatt mange funn av ulovlige stoffer i bijouteri og motesmykker som omsettes i denne bransjen

I tillegg vil vi fortsatt kontrollere leker og barneartikler. I 2016 skal vi delta i et EU-prosjekt om støyende leker. Og vi vil følge opp våre funn fra 2015.

Sportsprodukter vil kontrolleres i 2016, samt EE-produkter. Et nytt område for Miljødirektoratet i 2016 er kontroll av importerte trevarer. Vi kontrollerer at produktene overholder kravene i henhold til EUs [tømmerforordning](#).